

ABONAMENTUL:

an	200 L
luni	100 L
luni	50 L

Redacția și administrația Arad,
Bulevard. Regina
Maria 12. Etaj I.

Tribuna Nouă

Organ al Partidului Național-Liberal.

Anul V. — Nrul 13

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

Arad 25 Martie 1928.

Declarația ridiculă a Național-Tărăniștilor confirmă eșecul întrunirilor de Duminică.

— Răspunsul d-lui I. G. Duca. —

D-nii St. C. Pop, la Camera și I. Răducanu, la Senat, au citit o declarație, prin care, DUPĂ CE SUBLINIAZĂ SACRIFICIILE FĂCUTE PENTRU A SE ADUCE CÂTEVA MII DE OAMENI, se arată că parlamentarii național-tărăniști nu mai participă la lucrările actualelor Camere Legiuitoare.

S'au supărat, așa cum s'a supărat văcarul din fabulă, pe sat. Făcuseră bieții oameni sacrificii materiale mari cu aducerea asistenței, spre a spera o rapidă despăgubire din bugetul Statului!

D-l I. G. Duca, ministrul de interne, primit la tribună cu ovații, dat în numele guvernului următorul lapidar răspuns:

Manifestația partidului Național-Tărănesc, este, fără îndoială, din toate manifestațiile ridicole din ultimii zece ani, cea mai ridicolă.

D-l C. I. ARGETOIANU, ministrul agriculturii, întrerupe: Se întorc la toamnă iarăși...

D-l I. C. Duca: »Se vor începe, poate, la diurnă.

»In orice caz, ca un partid, care revendică puterea, să-și închipuiească, cum și-au închipuit umnealor, că au să facă o avarie la București, câteva milioane oameni, aduși din toate colțurile țării și că aceasta va fi suficientă, pentru ca înalta Reședință să dimită guvernul și să numească pe d-l Maniu la cârmă țării, este, de o așa — cum zic? nici nu găsesc cuvântul — nomenclatură naivitate politică, încât nu poate să inspire decât o amărușă compătimire.

»Faptul că Național-Tărăniștii s-au retras, n'are nici o importanță. D-lor, s'au retras, cel puțin de 10 ori în ultimii 10 ani.

»Odată mai mult, odată mai puțin, ce importanță poate să aibă?

»A! are o singură importanță: că dovedește țării și celor care nu o știau încă, că prin asemenea mijloace nu se poate reveni în România Mare, puterea.

»Prin urmare, situația politică nu este întru nimic înmănușată prin gestul D-lor. D-lor rămân în opoziție, noi rămânem aici la Guvern.

»Dacă vor rămâne în cadrul legilor, vor fi tratați cum merită să fie tratați oamenii cari rămân în cadrul legilor; dacă vor încerca însă să iasă din cadrul legilor, vor fi tratați cum legile prevăd că trebuie să fie tratați acei, cari caută să iasă din cadrul legilor. (Aplauze prelungite).

»Iar noi cari suntem aici, nu ca un guvern provizoriu, ci ca un guvern hotărât să ducă până la capăt menirea ce i-a fost încredințată de factorul constituțional al țării, guvernul își va face până la sfârșit datoria, și își va îndeplini în întregime programul. De aceea, concluzia mea este, să nu ne mai pierdem vremea cu gesturile dumnealor și să procedăm mai departe la lucrările acestei Camere. (Aplauze entusiaste și prelungite; strigăte de: Bravo! Trăiască guvernul!)

Declarația d-lui I. G. Duca, în numele guvernului, constituie o admirabilă lecțiune politică, dar în același timp și o precizare categorică a situației politice.

Guvernul își continuă opera de consolidare și e hotărât să ducă până la capăt misiunea ce i-a fost încredințată de factorii constituționali ai țării.

Guvernul își va face până la sfârșit datoria și-și îndeplinește în întregime programul

Marile manifestații populare au demonstrat că încrederea populației în el e acordată necondiționat.

Iar încrederea factorilor constituționali îl este de asemenea pe deplin acordată.

Țara va judeca pe toți cei cari dezertează dela datorie.

Iar cei cari vor căuta să iasă din cadrul legilor, vor fi tratați așa cum legile prevăd.

IN ACEASTA DIRECȚIE, NU TREBUIE SĂ EXISTE NICI O INDOIALĂ. „Viri“

Procesul optanților.

O nouă fază a litigiului

În Olimpul păcii, procesul care continuă să mențină încordată opinia mondială asupra pretențiilor optanților unguri față de aplicarea reformii agrare în Ardeal, a luat o nouă fază. Desigur că această nouă fază — față de celelalte anterioare — nu mulțumește câtuș de puțin cauza românească.

Vom arăta deci, făcând un istoric al procesului ce se menține de cinci ani încoace.

Se știe că reforma agrară, promisă solemn de gloriosul rege Ferdinand la începutul războiului mondial, a fost votată la 1917 și pusă apoi în aplicare: la început în vechiul regat și apoi și în provinciile alipite.

E de prisos să mai amintim eficacitatea și utilul acestei reforme agrare din punctul de vedere social când e suficient să spunem că prin apucarea ei s'a zăgăzuit pericolul bolșevic ce amenința întreagă Europa.

Prin aplicarea ei, s'au instărit cei cari au luptat pentru idealul național, iar într-o democratică inițiativă s'au înstărit și cei lipsiți de vreo proprietate imobilă fie ei streini, fie români. Așa s'a făcut ca în provinciile alipite să fie împroprietăriți deopotrivă românii ca și ungurii, sașii, secuții etc. Și nefăcându-se deosebire de naționalitate, celor împroprietăriți nu s'a făcut nici o deosebire aici de naționalitatea celor expropriate. Astfel au ajuns să fie expropriate imensele latifundii ardelenesti cari erau proprietatea groșilor și a baronilor unguri.

Dar cum acești latifundieri deodată cu dezrobirea Ardealului au optat pentru cetățenia ungară, au crezut că din acest motiv ei se învrednicesc de un tratament privilegiat. Această credință a lor n'a putut fi satisfăcută de legea după care s'a făcut reforma agrară.

De aici începe „optatul“ optanților unguri.

Ca întotdeauna, ungurii decători au avut prilejul ne-au părut Ligii Națiunilor dela Geneva și astfel iată-ne ajunși la bara Ligii spre a răspunde și explica marea și enorm de folositoare reformă agrară a cărei valoare nimeni n'a putut-o contesta.

S'a instituit deci în acest scop un tribunal mixt, compus din judecători români și unguri și cu sediul la Paris, spre a judeca in-

cidentul provenit între optanții unguri și statul român, aplicatorul reformei agrare.

Dela început competența acestui tribunal mixt, româno-ungar a fost declinată. Căci el nu judeca pe baza dreptului internațional, plângerea ungurilor, iar nu după legile naționale. Cu alte cuvinte acel tribunal mixt dela Paris nu se obliga să țină seama de legea românească cea care a prilejuit reforma agrară. Tribunalul mixt se mărginea la judecarea doleanțelor ungurești din punct de vedere pur juridic închipuindu-și „că este vorba de un bun expropriat contra voinței proprietarului său“, neglijând importanța socială a reformei.

Eră firesc ca să contestăm oportunitatea acestui tribunal mixt. Și am ajuns astfel din nou în fața Consiliului Ligei Națiunilor. Consiliul n'a tăgăduit rolul măreț al reformei sociale și a înțeles că România nu poate accepta soluțiunea pur juridică.

De aceea în sesiunea de toamnă din anul trecut, la 19 Septembrie 1927, Consiliul a dat o rezoluțiune litigiu expunând prin Sir Austen Chamberlain trei principii călăuzitoare.

Iată acele 3 principii așa cum au fost expuse:

1. Dispozițiunile regulând pacea, în urma războiului din 1914—18, nu exclud aplicarea pentru Unguri (coprinși și acela cari au optat pentru naționalitatea ungară) a unui plan general de reformă agrară.

2. Nici-o inegalitate nu trebuie să existe între Unguri și Români, atât în termenii legii agrare, cât și în modul în care ea a fost aplicată.

3. Cuvintele „sechestrare“ sau „lichidare“ menționate în articolul 250 din tratatul dela Trianon, care nu are în vedere de cât teritoriile cedate de Ungaria, se aplică numai la măsurile luate contra proprietății unui Ungur, în zilele teritoriilor și întru atât cât acest proprietar este supus ungar.

Rezultă din acestea că, Consiliul a tins spre o soluționare a litigiului având în vedere latura socială a reformei. Și sub această formă România a aderat fără

(Continuare pe pag. V-a).

Tinutul Hălmagiului.

Aspecte economice din Munții Apuseni

De Traian Mager, prof

Criza economică generală.

Cum se năruie credințele în Munții Apuseni.

Cum s'a spulberat mirajul unei bunăstări economice.

În ultimii 30 ani deosebitul trei perioade distincte în viața economică a acestui ținut: 1. Dela 1890—1914, contractarea de împrumuturi bancare pentru înțeghearea gospodăriilor. 2. Dela 1914—1920, achitarea datoriilor, mirajul unei bunăstări economice. 3. Dela 1920 și până în prezent, o epocă de tranziție, sfârșind printr-o criză economică generală.

Cam depe la 1890 se începe activitatea băncilor în acest ținut. Țăranii contractează împrumuturi pentru a cumpăra resturile de moși rămasse proprietarilor după segregare, își clădesc locuințe și alte supraedificate mai spațioase, cari nu se mai acopăr cu paie, ci cu „ligle”, își procură animale de soiu. La această refacere a gospodăriilor a contribuit mult și capitalul trimis de către emigranții din America. Lăcomia de pământ și inventar agricol a îndemnat pe mulți proprietari să achiziționeze datorii pe care nu le mai puteau suporta, cu toate că dobânzile cu comisioane cu tot nu se ridicau peste 10%, așa că numai moratorul acordat odată cu izbucnirea războiului a salvat numeroase gospodării de un faliment sigur.

Dela 1914, în cursul războiului, producându-se inflația monetară și devaluarea coroanei, femeile rămase acasă, sprijinite cu ajutoare dela stat pentru bărbații duși la războiu, dar mai ales din valorizarea vitelor și a fructelor pe prețuri urcate considerabil, au plătit datoriile de bănci. Sarcinile publice, atât în cursul războiului, cât și în primii ani după Unire, statul susținându-se mai mult din împrumuturi, erau minime. Cu prețul a câtorva purceli, ori perechi de pul chiar se plăteau datoriile, care între împrejurările de dinainte de războiu nu s'ar fi putut depura în ani de zile. Banul curgea. Toate produsele oferite spre vânzare se valorizau repede și cu prețuri în continuă creștere. Au fost epoce când era de ajuns să cumperi azi o pereche de boi și s'o vinzi peste o săptămână, ca să câștigi câteva sute, ori chiar mil de coroane. Măestrii din Hălmagiu, îndeosebi tăbăcarii, își agonisiseră capitaluri importante. Făcusem o socoteală pe vremuri, o pereche de opinci cari pe producător îl costau 10-15 coroane, se vindeau 150—200 coroane. Industriile forestiere lucrau cu eforturi tot mai înțefite, oferind prilej de muncă. Mai ales în primii ani după Unire, în epoca cea mai pronunțată a inflației monetare, se crease și aici o intensă activitate economică și un belșug aparent cași în legenda plină de fantazie a lui Faust.

A urmat în luna Septembrie a anului 1920 schimbul coroanelor în lei care a pus capăt belșugului monetar.

Ne știindu-se proporția în care se va face schimbul, pierzându-se încrederea față de moneda hârtie, oamenii cuprinși de panică, și-au plasat mult puținul număr în cumpărături de materiale, îndeosebi vite. Tot în acel an s'a produs întâiul atac de criză economică. Criză financiară, încetarea exportului, lipsa de nutreț; ofertă mare, cereri puține, și prețul vitelor a căzut vertiginos. Din lipsa de nutreț, se tălau vite mai numai pentru folosul de piele, căci carnea ajunsese să se vândă în Hălmagiu cu 1 leu kilogramul. De aci încolo crizele economice s'au ținut lanț. Foarte interesant și demn de reamintat este faptul că încetarea exportului pretextat în felurite chipuri, coincidea cu anii și perioadele lipsite de nutreț. Este adevărat că după războiu, țăranii îndemnați de pășunatul abuziv pe terenurile pădurilor defrișate, țineau un stoc de vite pe care îl puteau îndestula numai anii bogați în nutreț, care se reduce la produsul fânățelor naturale; iar un an secetos dădăra tot ce s'a clădit în mod fraudulos în detrimentul domeniului forestier. Pădurile se răzbuună și ele cum pot.

Criza economică se agravează generalizându-se în toate domeniile, după ce dela 1926 se accentuează tot mai pronunțat lipsa de număr și se începe din nou alergarea după împrumuturi. În locul cămătarilor cunoscuți de odinioară, Popa Ioan dela Hălmagiu, Popa Iuga dela Măgulița, Cula dela Luncoșoara, Bulz dela Șteia, și în locul băncilor care înainte de războiu se mulțumeau cu 10% dobândă; se ridică altă ceață de cămătări și mai acerbă în lăcomia lor, alături de care se coboară și băncile. Nu vom aduce vină particularilor cari jă mănesc 100—200%, când și cinstitele institute de credit operează cu 30—40%, plus, de multeori, și alte plocneli plătite. Populația este și mai expusă azi înglodării în datorii, când oamenii și-au pierdut noțiunea valorii banului. Datoriile se dublează an de an, impozitele cresc, și astfel, ne-am trezit în situația precară dela izbucnirea războiului. Banul s'a reînnoțit acolo, de unde a pornit, trecerea lui prin mâinile nevoiașilor și începutul de bunăstare economică a fost un vis trecător, un miraj efemer de bunăstare

Dar, acest ținut nu-și mai poate regăsi nici situația avută odinioară din pricina configurației nefavorabile de graniță și devastarea pădurilor.

Luând în considerare că situația precară a Munților Apuseni se datorește în mare parte jertfel aduse pe altarul național — lipsindu-se de H. N. terland, — precum și politicii financiare de Stat, fie ea oricât de motivată; — guvernanților le incumbă datoria morală și națională, să contribuie prin jertfel neaprecuțate la așanarea vieții economice de aici.

Va întârzia intervenția salvatoare a statului, — foametea își va face în curând apariția spectrul ei hădos și insuficiența alimentară devine endemică, va despopula prin înăiniție plaiurile acestor munți.

Concluziune.

Examinând în rezumat dezvoltarea populației și mijloacele de trai, vom constata pe rând, că:

1. Numărul populației e în scădere. Din 21207 suflete câte arată numărătoarea dela 1910, au mai rămas 19634 suflete la 1927, iar în 1927, adică după șapte ani, numărul lor scade la 19250.

2. Culiura cerealelor prin expansiunea în terenurile forestiere ajunge în conflict cu prevederile codului silvic, și totuși acopă abia 20% din trebuințele locale. Producția anuală de grâu și orz rumb fiind de cca. 12402 măji metrice, iar consumul cca. 6930 trebuie deci importate anual cca. 56900 măji metrice, adică cca. 56 vagoane de cereale.

3. Creșterea vitelor prin exploatarea extensivă numai a pășunilor și a fânățelor, amenință cu iminenta primejdie a degradării munților. Izgonirea treptată a pădurilor spre culmi prin destelarea coastelor și pășunatul abuziv, deschide calea torențelor, potențând eroziunea, schimbă condițiile climaterice și prin aceasta periclitează agricultura nu numai în văile apropiate, ci efectul dezastruos de despăduririi se întinde până departe în inima câmpiei. Cu toate că după războiu terenurile pășunate sunt mai întinse, numărul vitelor scade. Din 27481 capete de vite aflătoare în anul 1911, în anul 1927 s'au numărat numai 16700 capete, (bovine: 5680, cai: 141 capre: 2342, porci: 3013, oi: 4248).

4. Pomăritul se neglijează, ne mai putându-se valoriza fructele, lipsind de bușeurile de plasare de odinioară. Rămâne totuși principal izvor de câștig, capabil să exporteze chiar în actual stadiu într'un an de rod cca. 252 vagoane mere, 32 vagoane prune și 166 vagoane prune. (Din prune se extrag 15—16 vagoane țuk și 4—5 vagoane magiun).

5. Codrii, de fag și stejar, odinioară pe o întindere de 358 jugăre, abia de mai oferă spre exploatare, în prezent sau în viitorul apropiat, 6314 jugăre pădure de fag. Nu mai contează nici celelalte daruri ale pădurii. Lipsește ghinda, jirul pentru hră porcilor. În anii revoluției s'a distrus vânatul nobil, cerbii, căprioarele, așa că azi pădurile au rămas orfane de fauna superioară.

6. Carierele de piatră stau mai mult închise, lipsind înfișă de reparare și complectare a șoselelor și peste tot îndemnul de construcție.

7. Industria casnică, pe sfârșite fiind pădurile și lipsind de bușeurile de desfacere, este în pieire. Altă industrie permanentă există.

8. Comerțul băștinașilor, reducându-se la importul în parte cerealelor, exportul de vite și a produselor pomăritului, este dependent de capacitatea de producție și consum a populației.

9. În domeniul muncii salariate, ne mai putându-se găsi o gajamente prin apropiere, iar emigrarea din țară fiind prohibată s'a declarat șomajul. Peste 3500 muncitori de ocazie, mai ales în perioadele destul de prelungite ale repauzului agricol de acasă, caută zadarnic ocaziune de lucru.

10. Reforma agrară, care din punctul de vedere al localnicilor ar fi avut de scop să ușureze prin colonizare înviorarea a cei proprietari pulverizată în prea mare măsură, a suferit cel mai rușinos fiasco. Din întreg ținutul, au mai rămas 45 coloniști, cărora li s'a distribuit la câmpie în total 473 jugăre pământ, dar până în prezent n'au fost încă împroprietăriți.

* * *

Rămâne, deci, ca ultim remediu pentru Ținutul Hălmagiului

a) Intensificarea pomăritului prin industrializarea și comercializarea fructelor, care prezintă vaste posibilități de dezvoltare, fără să prejudicieze întru nimica conformațiunea calitatea solului, a agenților climaterici, și estetica generală.

b) Îmbunătățirea pășunelor și a fânățelor.

c) Exploatarea carierelor de piatră, inexhaustibile.

d) Ca ajutor imediat pentru combaterea șomajului, se recomandă pornirea construcției proiectatei căi ferate Vârfurile (Cincaș) — Vascău; complectarea și renovarea căilor de comunicație peste tot.

Pomăritul reclamă industriei conservarea fructelor în stare crudă în zahăr, uscarea lor; fabricarea de marmeladă, dulciuri, beuturi răcoritoare, destilarea de alcool, ambalaje, etc.

Carierile oferă piatră pentru șosele, de construcție, fazonat, var, ciment.

Pomăritul și exploatarea carierelor de piatră, sunt singurele ramuri de producție din care în prezent poate să ia naștere industria locală.

Calea ferată Arad Brad este la dispoziția acestei industrii.

DEPOZITUL
FABRICEI de sobe de teracotă și mașini de gătit

• P U C H E R •

ARAD, Piața Avram Iancu 3.

Cele mai splendide sobe de teracotă și mașini de gătit din țară și din străinătate, reparații de ori ce fel, mutări dela un loc la altul, transformări, căptușiri de pereți din plăci de fayance se pot face prin prețurile cele mai reduse prin

soția lui MAURITIU STEIN

Rog onoratul public a-mi da tot concursul.

INTERNATIONAL!!!

Ca membru al Consiliului comunal din orașul Dv. sunteți dator să vă interesa la o bună și repede comunicație prin oraș, prin care, fără nicioială Vă veți câștiga mulți prieteni.

O mare parte din locuitori se plâng contra legăturilor târzii din oraș, deoarece ei simt că prin aceasta se pierde mult timp care ar putea fi întrebuințat cu folos. Această întrebare a transportului din orașul Dv. se reduce la unica chestiune a unei responsabilități considerabile. Astăzi este deja recunoscut obștește că Omnibusul motor-transport este de lipsă în orașe grabnice, de care atârână o aplicațiune cu succes a principiului transportării eficiente. În primul rând nu este de lipsă ca să mulțumim — împrejurul acestei probleme economice — eficienței cost al achiziției deoarece succesul atârână de Omnibusul-motor: în primul rând a neînsemnatei lipse de combustibil al acestuia și costului de transport zilnic. Afară de această problemă a costului de transport, doriți neîndoios un transport sigur, un factor însemnat, care să se ocupe cu transportul concetățenilor Dv.

Trebue să știți că motorul omnibus „Internațional” și-a câștigat renume — prin încrederea și neînsemnatul cost de transport — în toate colțurile lumii iar în ziua de azi nu este țară pe lume unde să nu fie în acțiune — pe zi ce trece în număr mai mare — motorul „Internațional”. Afară de marele număr de diferite mărimi și tipuri de motoare-omnibuse dintre cari puteți alege, suntem instalați pentru clientelă prompt la halta motorului-omnibus — pentru a Vă putea servi cu părțile esențiale.

Dacă ne Veți da posibilitatea ca să cercetăm împreună cu Dv. un motor-omnibus „Internațional” — dela radiator până la axa posterioară, unitate cu unitate, părticică cu părticică, — Vă veți putea convinge că motorul-omnibus „Internațional” se distinge prin conducerea foarte puțin costisitoare și prin transportul sigur.

Eduard Karner A. G. — Timișoara.

Regatul România Prefectura jud. Arad.
Serv. Financiar și Economic.

p. 8293 | 1928. 17 Martie 1928

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că ziua de 7 Aprilie 1928 orele 12 a. m. va ține în localul Serviciului Financiar și Economic d-la Prefectura județului Arad, licitațiune publică cuerte închise în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice pentru vinderea automobilului „Protos”.

Caietul de sarcini se poate vedea în biroul Serviciului Financiar și Economic în zilele oficiale între orele 13 din zi.

Amatorul vor depune deodată cu plata ofertei și o garanță de 10% a sumei oferite.

p. Prefect: Șeful serviciului:
Dr. Lazar. (ss) Stanca.

Citiți și răspândiți
ziarul
„TRIBUNA NOUĂ”

POLICLINICA particulară

Condusă de medici specialiști.

Bul. Regele Ferdinand 65. (Boros Béni tér)
(peste drum de gara electrică Arad-Podgoria).

Consultațiuni: 8—3 a. m. 5—8 p. m., pentru boli
interne, piept, femei, boli lumbale (venerice, sânge),
copii, boli de dinți. Ori ce fel de analize medicale.
Tratamente moderne electrice. Examen radiografic
(oglină).

Invitare.

Publicul românesc este rugat să binevoiască a lua parte la conferințele ce se vor ține în fiecare Vineri din postul mare la orele 5 d. m. în clădirea Seminarului teologic.

Comit. soc. ort. naț. a fem. române.

No. 151 | 1928.

Publicațiune.

Primăria Agriș publică licitație pe ziua de 30 Aprilie 1928 ora 11 pentru exarendarea carierei de peatră afiată în pădurea expropiată.

Licitația se va ține conform legii contabilității publice, cu oferte închise. Condițiunile se pot vedea în biroul notarial.

Agriș, la 13 Martie 1928.

Primăria
Nr. 258

No. 518 | 1928

Primăria Șelțin.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 31 Martie 1928 se va ține licitație cu oferte închise pentru confecționarea alor 4 rânduri de haine de iarnă și 4 rânduri de haine de vară precum și 4 perechi cizme și 4 perechi bocanci pentru servitorii comunali.

Condițiunile se pot vedea în fiecare zi la Primăria comunală Șelțin.

Șelțin, la 9 Martie 1928.

Primăria
Nă. 257

ROMANIA

Institutul „Medico-Pedagogic de Stat” din Ineu,
Județul Arad.

No. 76 | 1928.

10 Martie 1928.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință, că pe data de 11 Aprilie 1928, ora 11 a. m. se va ține licitație publică cu oferte închise și sigilate conform art. 72—83 din Legea Contabilității Publice, pentru aprovizionarea Institutului „Medico-Pedagogic de Stat” din Ineu, Jud. Arad, cu combustibilul necesar pe anul 1928, în cantitate de cca. 15 vagoane de lemne de foc calitatea I-a. (300-m. c.)

Condițiunile și orice lămuriri privitoare la această licitație, se pot cere în fiecare zi în cancelaria administrativă a Institutului.

Direcțiunea Institutului.
No. 256.

Școala primară de stat Mureșel

No. 24 | 1928.

Publicațiune

Comitetul școlar din comuna Mureșel publică licitație pe ziua de 26 Aprilie 1928 ora 10 a. m. în localul primăriei, pentru construirea unui canal. Condițiunile se pot vedea la direcțiunea școlii. Licitațiunea se va ține prin oferte închise în conformitate cu art. 72—83 din legea pentru Contabilitatea publică.

Mureșel, la 24 Martie 1928.

Comitetul școlar.
N. 259

Expoziție de pictură.

Pictorul Marcel Olinescu, a deschis în zilele acestea o interesantă expoziție de pictură, în sala cea mică a Palatului Cultural. Sfătuim inteligența românească să viziteze această manifestare artistică românească.

Expoziția va fi deschisă până în 31 Martie.

BANCA FEDERALĂ „ZORILE” ARAD.

CONVOCARE.

Băncile populare federate sunt invitate a-și trimite delegat spre a lua parte la

a IV. Adunare Generală Ordinară

care va avea loc în ziua de Joi 5 Aprilie 1928, orele 10 a. m. în localul federației, respective, în sala de ședințe a comunei bisericăști ort. române din Arad, strada Ioan Meșianu Nr. 16.

Bilanț la 31 Decembrie 1927.

ACTIV		PASIV	
1	Casa numerar Lei	57.067	36
2	Mobilier	42.276	—
3	Efecte de primit	14.449.048	—
4	Asociații	117.540	—
5	Ind. Insp. Centrala	24.460	—
6	Dobânzi Datorate	35.127	—
7	Div. capital Centrala	1.500	—
8	Ind. Imprimare	12.063	95
9	Capital Centrala	25.000	—
10	Dob. Report. Ef. de Plt.	1.500	—
11	Diversi Debitori	24.000	—
Conturi de ordine:		Conturi de ordine:	
Ef. în Garanții Cent.		Ef. în Garanții	
17.219.500		17.219.500	
Total		Total	
32.009.082		32.009.082	

Profit și Pierderi la 31 Decembrie 1927.

DEBIT		CREDIT	
1	Cheltuieli Generale	39.818	50
2	Salarii	127.000	—
3	Diurne și Transp.	41.529	—
4	Fond Mobilier	4.227	—
5	Impozite de Pltă	3.790	—
6	Dobânzi Fond. Ref.	4.143	26
7	„ Fond. Cooperat.	1.224	81
8	„ Fond. de Pens.	2.672	81
9	„ Fond. de Prov.	2.672	81
10	Benef. net.	163.581	21
Total		Total	
390.659		390.659	

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: (ss) I. Georgescu Vice președinte, director: (ss) I. Moldovan Pentru contabilitate: Dimitrie Giulan Șef-Contabil.

(ss) Dimitrie Boariu (ss) Pavel Dârlea (ss) Alexandru Țăranu
(ss) Nicolae Miculai (ss) Teodor Leucuța (ss) Mircea C. Nonu
(ss) Nicolae Hună Bogdan

COMISIA DE CENZORI.

Subsemnatul Comitet de Supraveghere am axaminat contul prezent și l'am aflat în consonanță cu registrele Federației.

(ss) Dr. Tiberiu Moisă (ss) Ion Gebelean (ss) Teodor Luguzău

Nr. 370 | 1928.

Primăria Peregul-Mare.

Publicațiune de Concurs.

Primăria comunală Peregul-mare împreună cu Primăria comunală Peregul-mic, publică concurs pentru ocuparea postului de medic comunal cu sediul în Peregul-mare.

Condițiunile de admitere sunt celea prevăzute de art. 5 din Regulamentul legii statutului funcționarilor publici.

Retribuțiunile sunt celea prevăzute în bugetul comunelor adevă Comuna

Peregul-mare contribuie la susținerea medicului cu suma de Lei 48.000 adevă patruzeci și opt de mil Lei, și locuință în natură, iar comuna Peregul-mic cu suma de 48.000 adevă patruzeci și opt de mil lei și combustibilul necesar.

Cererile însoțite de actele recerute la ocuparea acestui post, se vor înainta primăriei comunale Peregul-mare la 25 Aprilie 1928 oarele 11 a. m. la care dată se va ține alegerea medicului, din partea consiliului comunal.

Peregul-mare la 20 Martie 1928.

Primăria

„PLUGARUL” ÎNȘOTIRE ECONOMICĂ DE PĂSTRARE ȘI CREDIT DRAUȚ

Domnii membrii înșotirii economică de păstrare și credit „Plugarul” înșotirii Art. 19 din Statute, sunt convocați la

a XI Adunare generală ordinară

care se va ține în ziua de 17 Aprilie 1928 la ora 2 d. a. în localul înșotirii.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea adunării.
2. Numirea unui notar, 2 verificatori și 2 scrutinători.
3. Raportul Direcțiunii și a comisiei de control, stabilirea bilanțului 1927 și darea absolutorului.
4. Distribuția profitului net.
5. Alegerea comisiei de control pe un an.
6. Închiderea adunării.

ACTIVA. CONTUL BILANȚ pe anul 1927. PASIVA

Casa — — — — —	5772	73	Capital — — — — —	33500	—
Mărfuri — — — — —	179654	63	Fond. de rezervă — — — — —	69589	40
Acții la bănci — — — — —	500	—	Diversi creditori — — — — —	39415	50
Mobilier — — — — —	3262	10	Dividență neridicată — — — — —	12460	—
			Tantiemă neridicată — — — — —	12921	54
			Profit net — — — — —	19303	22
	189189	46		189189	46

Drauț, la 31 Decembrie 1927.

— Direcțiunea: —

(s. s.) GHEORGHE POPA (s. s.) GHEORGHE BALTA
dir. executiv.

(s. s.) SENTIE SIRB. (s. s.) ONUȚ SIRB.

Consiliul de control:

— Verificat și aflat în ordine. —

(s. s.) GHEORGHE BUTARIU. (s. s.) GHEORGHE ȘTEFĂ
(s. s.) GHEORGHE ILUȚĂ.
(s. s.) GHEORGHE OLARIU. (s. s.) VANTE GLIGAR.

Cronica Sportivă.

Duminică, 18 Martie a. c. au avut loc două matchuri de football pe arena Gloria C. F. R. între echipele Gloria CFR — SGA și AMEFA — Olimpia. După cum era și așteptat, Gloria învinge pe SGA, iar AMEFA pe Olimpia care de astă dată azi n'a știut să fie rivala periculoasă din trecut.

Campionate.

Gloria C.F.R. — SGA
3:1 (0:1) arena Gloria.

În urma indispoziției jucătorilor Gloriei, SGA datorită unei pedepse ajustată contra Gloriei, dela 11 m. marchează primul și ultimul goal.

În repriza II. Gloria, fiind în superioritate, învinge prin goalurile date de Barbu II (2) și Bal. Arbitru Oravecz, care prin arbitrajul sa nepricepută și tradițională față de Gloria, a dat din nou loc la o nemulțumire generală. Sunt triste și regretabile faptele antisportive, comise de unii nechemati cari prin nepricepere și rea voință,

jignesc mereu sportul românesc. Căutăm nici nu întrebăm cari sunt motivele acestor fapte, pentru că le cunoaștem, ci ne miră faptul că O. Subcomisiune de arbitri nu le cunoaște. Sperăm însă că, faptele Duminică, vor servi drept exemplu pentru viitor, și se vor delega în la matchuri arbitri, cari își cunoașterea și oferă garanție morală bunul mers al matchului:

AMEFA — Olimpia
6:1 (3:1)

Olimpia jăcând fără nici o ambiguitate suferă înfrângerea catastrofală. Arbitru Manea.

INTERNATİONAL

Beogradsky — Sabaria. 5:2 (1:0)

Elveția — Franța 4:3 (3:0)

Olanda — Belgia 1:1 (1:0)

Gergania — Luxemburg 6:0 (4:0)

În zilele de 24—25 Martie a. c. va avea loc pe arena Gloria C. F. R. pe Piața Cetății Vechi, concursul sportiv anuale ale tineretului școlii

Ovidiu Ionel Goicea

CONVOCARE.

În conformitate cu dispozițiile Art. 15. din statute, convocăm prin aceasta pe toți membrii fondatori, ajutători și activi ai Reuniunii de cântări „Armonia” la

adunarea generală

care se va ține în sala mică a Primăriei orașului Arad, la 31 Martie a. c. 4 ore p. m. pe lângă următoarea

ORDINE DE ZI.

1. Cuvânt de deschidere.
2. Designarea alor 2 membri verificatori.
3. Esmiterea comisiunilor.
4. Rapoartele secretarului, casierului arhivarului, controlorului.
5. Rapoartele comisiunilor.
6. Descărcarea comitetului pentru anul trecut de gestiune.
7. Stab lirea bugetului pe anul 1928.
8. Intregirea comitetului.

Dr. Alexandru Stoinescu
prezident.

Vichentie Guleștiu
secretar.

(Urmare de pe pag. l-a).

...zitare la aceste principii. Ungaria nici n'a vrut s'audă!

Ținea morțiș la o rezolvare pe calea judiciară, prin tribunalul mixt.

În aceste condițiuni s'a încheiat sesiunea de toamnă a anului recut penultima fază a litigiului. Iată însă că după 6 (șase) luni, în sesiunea de primăvară a acestui an, la 10 Martie 1928, se întâmplă o minune!

Acelaș raportor, Sir Austen Chamberlain, uitând ceea ce a spus înainte ca șase luni, propune o altă soluție care de data aceasta satisface pe Unguri. Iată-o: „Consiliul să numească două persoane, aparținând ambele părți, rămase neutre în timpul războiului, pentru ca aceste persoane să fie adăugate Tribunalului Arbitral Mixt româno-ungar, așa cum este constituit în virtutea articolului 239 din tratatul de la Trianon, adică inclusiv arbitrul român, care să fie reînscris de guvernul său. Acestui tribunal de arbitraj compus din cinci membri să fie supuse reclamațiunile introduse în virtutea articolului 255 din tratatul de la Trianon de către supușii unguri expropriati în urma aplicării reformei agrare în teritoriul fostei monarhii austro-ungare, transferat României”.

Consiliul aprobă propunerea aceasta după cum a aprobat-o pe cea din sesiunea trecută!

Strălucitul nostru reprezentant I. N. Titulescu, ministru de externe, printr'un magistrat și impunător discurs a arătat că România nu poate accepta această propunere spunând între altele următoarele: Dacă cei doi judecători sunt legați de normele fixate în Septembrie 1927, accept soluțiunea dacă nu, — o refuz pur și simplu și nu se va găsi nimeni în România care să o accepte. Și țara românească întreagă, aprobă afirmarea dsale categorică.

Căci nimeni nu poate pricepe cum s'a ajuns la o astfel de soluționare. Care e raționamentul?

În Septembrie 1927 se dă o soluție spunându-se că *dacă Ungaria nu acceptă această soluție, Liga Națiunilor nu se crede obligată să iea vre-o altă măsură*.

Și Ungaria n'a acceptat-o! Iar *Liga națiunilor* la totuș o altă măsură. De ce? Fiindcă Ungaria a purtat așa cum s'a purtat? Deoarece contele Appony a protestat și a prezentat refugiul Ungariei de a accepta soluțiunea în Septembrie 1927, într'un ton de cât de îndrăzneț pe atât de obrăncios? Fiindcă Ungaria s'a dovedit în Ianuarie 1928 că e la păstrătoare a tratatelor de pace, căutând să introducă prin l. Gothard mitraliere pentru înarmarea ei clandestină?

Apoi dacă acestea sunt premise care îndrituesc concluziunea dată la 10 Martie 1928, atunci să ni se ierte îndrăsneala de-a afirma că regretăm atitudinea noastră împăciuitoare de până acum.

Ar fi trebuit să procedăm altfel pecum am procedat. N'ar fi

trebuit să acordăm moratoriu pentru plățile datoririlor în contul despăgubirilor de războiu pentru ca aceasta să afirme apoi că nu le mai plătește!...

N'ar fi trebuit să atragem în mod pașnic atențiunea Consiliului Legii Națiunilor, față de toate falsificările întreprinse în Ungaria.

Ar fi trebuit să înființăm și noi o „săptămână a... Genevei” spre a da glas protestărilor noastre legitime.

Ar fi trebuit să falsificăm bancnote spre nu mai avea nevoie de împrumut! Ar fi trebuit să introducem armamente pentru ca atunci când „optanții” se uită cu jind la latifundiile lor, să le arătăm pumnii.

Ar fi trebuit... dar, la ce bun toate aceste postume hotărâri. Să ne gândim și noi la vechea maximă și să parafrazăm: „Acuzațiunile sunt ca procesiunile cu icoane: se întorc totdeauna la biserica din care au plecat”.

Și'n așteptarea coborârei de pe Olimpul împăciuitoare, a dreptății sfinte și neprecupețite, să nu ne pierdem cumpătul. E un

atribut care nu ne-a trădat și nici nu ne-a părăsit vreodată: Cumpătul și răbdarea...

Iar până când obrăncicia și neastâmpărul celor cari n'au cunoscut niciodată limitele vor culmina să ne obișnuim de pe acum să ne debarșăm de patimile mărunte și meschine ale politicii de partid.

O singură slăbiciune pe care nu ne-am putut-o înfrâna niciodată și de care totdeauna au căutat să profite streinii.

Să adăugăm cumpătului și răbdărei **unirea**, și atunci nu vom mai fi atât de **neplăcut surprinși** chiar dacă fazele litigiului dintre noi și unguri vor continua să se schimbe mereu... *din șase luni...*

Vicențiu Bugariu.

Targul de Mostre Internațional din Budapesta.

Camera de Comerț și de Industrie din Arad aduce la cunoștința generală, că legătările de călătorie pentru Targul de Mostre Internațional din Budapesta dau drept la următoarele avantagii: 1. Intrare liberă permanentă pe teritoriul Targului în baza insignei de

intrare și a legitimației de târg. Insigna de târg se obține gratuit dela cassa Targului în baza mandatului anexat la legitimație. 2. Viză ulterioară cu preț de jumătate. Se poate călători în Ungaria fără viză dela 23 Aprilie până la 7 Mai. Viza se obține ulterior pe teritoriul Targului cu preț de jumătate și în contra taxei speciale de 1 pengő. La intrare în țară va trebui să se arate numai pașaportul și legitimația de târg, nefiind nevoie de nici un alt act sau formalitate. Anunțul polițesc în Budapesta îl îngrijește găzduitorul fără a se mai prezenta și vizitatorul. Reprezentanțele ungare din străinătate nu acordă viză cu preț de jumătate. 3. Călătorie cu preț de jumătate în Ungaria. Pe toate liniile căilor ferate ungare se poate călători cu reducere de 50% dela 23 Aprilie ora 10 până la 7 Mai ora 9 la Budapesta, dela 28 Aprilie ora 16 până la 12 Mai ora 24 dela Budapesta înapoi sau în orice altă direcție. Biletele ungare cu preț de jumătate le eliberează sau Biroul de călătorie străin sau conductorul în cupeu la frontiera ungară; în Budapesta: Biroul de călătorie sau cassa de bilete a gării. La înapoirea dela Budapesta călătoria se poate întrerupe odată. Cel ce posedă viză permanentă sau anticipativă, poate întrerupe călătoria odată și la venirea către Budapesta.

Prețul unei legitimații este lei 120.

—o—

FABRICA DE IMPLETITURI ȘI TRICOTAGE ARAD S. A.

Convocare.

Domnii acționari ai FABRICEI DE IMPLETITURI ȘI TRICOTAGE DIN ARAD, S. A. sunt convocați în

adunarea generală ordinară

pentru ziua de 25 Martie 1928, ora 15 la sediul societății din Arad, Strada Peneș Curcanul No. 7.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a Consiliului de Administrație și raportul Cenzorilor pe anul 1927.
2. Aprobarea bilanțului și Contului Profit & Pierdere și descărcarea Consiliului de Administrație și Comitetului de Cenzori de gestiunea lor pe anul 1927.
3. Distribuirea beneficiului.
4. Alegerea a patru membrii în Comitetul de Cenzori pe anul 1928.

Pentru a putea lua parte la Adunarea generală ordinară, domnii acționari sunt rugați să depună acțiunile la Banca Românească din București, la sucursala sa din Arad, sau la sediul fabricii, până în ziua de 24 Martie 1928.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

ACTIV. Bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1927. PASIV.

Cassa — — — — —	829.976 —	Capital — — — — —	15.000.000 —
Teren — — — — —	108.430 —	Fond general de rezervă — — —	1.633.238 —
Imobile — — — — —	8.933.303 —	Fond de amortizare — — — — —	11.878.910 —
Mașini și instalațiuni mobiliare — —	14.176.443 —	Fond de amortizare suplimentar — —	989.635 —
Mărfuri fabricate și materii prime — —	11.595.667 —	Fond de pensii și ajutor al funcționarilor	1.100.206 —
Materiale diverse — — — — —	4.284.940 —	Rezerve pentru creanțe dubioase — —	1.926.783 —
Combustibil — — — — —	354.500 —	Creditori:	
Mobilier — — — — —	899.335 —	Banca Românească cont crt. 20.525.000.—	
Efecte publice și acțiuni — — — — —	1.000.000 —	Banca Românească scont — 633.589.—	
Debitori pentru mărfuri 64.226.118.—		Soc. Naț. de Cred. Ind.	
„avans as. mater. div. 1.142.919.—	65.369.037 —	cont crt. — — — 10.354.210.—	
Cauziuni — — — — —	5.000 —	Soc. Naț. de Cred. Ind. scont 1.369.806.—	
		Diversi creditori — — — 37.563.822.—	70.446.427 —
		Dividende neridicate — — — — —	39.451 —
		Report din 1926 — — — 35.949.—	
		Profit în 1927 — — — 4.506.032.—	4.541.981 —
	107.556.631 —		107.556.631 —

V. GOLDIȘ,
președinte

IULIU RÁCZ,
director general

EM. COMȘA,

Dr. M. MĂRCUȘ,
Administratori delegați

GH. DUMITRESCU,

Pentru contabilitate
EUGEN MOSCU
Dr. ALEX. RÁCZ

N. ȘERBANESCU
director comercial

ST. IEȘANU,

M. REUSZ.

Verificat și găsit exact.

C E N S O R I

Informațiuni.

DI I. Georgescu Prefectul județului, plecat în cursul acestei săptămâni la București în chestiuni administrative, se va înapoia în Arad Duminică sau Luni 1. c.

— **D.șoara Maria Stănescu** din Șoimoș și **DI. Gheorghe Munteanu** Arad. Logodiți. Sincere felicitări!

Duminică 25 Martie a. c. ora 11 a. m. I. P. C. S. Domnul Arhimandrit Policarp P. Morusca, va ține în Palatul Cultural o conferință cu subiectul „Biblia și intelectualii”.

Toți românii din Arad sunt rugați să asculte această conferință.

Intrarea gratuită.

Comitetul soc. ort. naț. a femeilor rom.

Telegramă.

D-lui I. G. Duca, Ministru de Interne
BUCUREȘTI

Comisiunea interimară a județului Arad, în numele populației acestui județ pe care-l reprezintă, își îndreaptă toată simțirea, admirația și tot devotamentul ei profund și recunoscător, către **DI. Titulescu** Ministrul nostru de Externe pentru declarațiunile sale hotărâte, curajoase și patriotice, făcute înaintea Societății Națiunilor la Geneva cu prilejul procesului optanților unguri. Pledoria sa atât de magistrală, dreaptă, liminoasă, logică și pătrunsă de înaltă căldură patriotică expusă prin talentul său neîntrecut a fost un adevărat cap de operă. Vor simți atât consilierii Ligei cât și încăpățânații reprezentanți ai optanților unguri, că toți cetățenii români sunt gata să apere până la cel din urmă suveranitatea și demnitatea națională necunoscând nici-o târguială. Solidarizăm și aprobăm nu numai declarațiunile dar și hotărârea luată de **DI. Ministru Titulescu** în chestiunea optanților unguri și prin care a atins apogeul unui mare patriot și bărbat de Stat, afirmând din nou geniul românesc nepieritor. Intreaga populație a acestui județ dela frontiera de Vest, prin glasul nostru încredințază și asigură pe **DI. Ministru Titulescu**, că îl va urma necondiționat în acțiunea ce duce în apărarea acestui mare interes național și

DISPOZIȚIUNILE

emise de d-l prefect **I. Georgescu**, pentru ameliorarea frecvenței școlare, în județul nostru.

Din referențele primite dela revizorul școlar cât și din doleanțele corpului didactic, ce s-a prezentat cu ocazia conferințelor administrative, ținute la reședințele de plăși, s'a constatat cu surprindere, că atât în comunele din regiunile muntoase, cât și în cele dela șes copiii cercetează în mod foarte neregulat școala, sau un număr apreciabil din fiecare comună

CASSA CENTRALĂ DE PĂSTRARE DIN ARAD S. P. A.

Convocare.

Domni acționari ai Cassei Centrale de păstrare din Arad S. P. A. sunt convocați la

a XXI-a adunare generală ordinară.

pentru ziua de 25 Martie 1927 ora 11 a. m. la sediul institutului din Arad.

ORDINEA DE ZI:

1. Verificarea procesului verbal și denumirea alor doi acționari.
 2. Raportul Direcțiunei și a Comitetului de cenzori pe anul 1927, aprobarea Bilanțului, Contului de Profit și Pierdere și descărcarea Consiliului de Administrație, Comitetului de Direcțiune și Comitetului de Cenzori de gestiunea lor, distribuirea beneficiului.
 3. Eventuale propuneri.
- Acei acționari cari doresc a participa la adunare sunt rugați a depune acțiunile sau credenționalele până în 24 Martie la 12 ore a. m. la cassa institutului.

Activ

Bilanț la 31 Decembrie 1927.

Pasiv

Bani în numerar, devize și valute streine — — —	4 808 233	Capital în acțiuni — — —	6,000,000
Capitale depuse la alte institute	2 587 331	Fond de rezervă — — —	800 000
Portofoliu de cambie — — —	14,185 777	Fond de pensii — — —	141,416
Debitori în cont curent — — —	15,495,596	Fundațiunea Ludovic Csánk și Dr. I. Singer — — —	7,500
Imprumuturi ipotecare — — —	786,281	Depuneri — — —	31,085 131
Hărții de valoare — — —	1,122 3-8	Efecte depuse în gaj — — —	116 836
Imobile proprii — — —	4,000 000	Creditori — — —	1,824 302
Hărțile de valoare a fondului de pensie — — —	101 210	Reescomp — — —	1,010 046
Mobilierul complet — — —	—	Impr. ipotecare permise — — —	782 275
Garanții — — —	4 941 675	Dividende neridicate — — —	21 219
Valori de încasat — — —	619 851	Oare de interese neplătite — — —	237 510
		Interese înalte ridicate — — —	258 809
		Garanții — — —	4 941 675
		Valori de încasare — — —	619 851
		Profit net — — —	801 742
			43,086 786

Arad, la 31 decembrie 1927.

EUGEN GROB m. p.
contabil autorizat

DIRECȚIUNEA:

ZOLTAN SZABO de kisjolsvai m. p. Dr. ADALBERT BORSOS m. p. CAROL DEUTSCH m. p. REZSŐ LÖCS m. p.
președinte. director executiv
HERMANN NEUMANN m. p. Baron AUREL POPP m. p. LUDOVIC SZÁNTAY m. p. NANDOR VERBOS m. p.
Subsemnatul Comitet de supraveghere am examinat Contul prezent și l-am aflat în consonanță cu registrele institutului.

Raportul Comitetului de supraveghere

Potrivit dispozițiilor din statute și prescripțiilor Codului de Comerț, avem onoare să vă încunoștințăm că în decursul anului 1927 am făcut mai multe revizuri în registrele contabilității, aflând totul exact și în bună concordanță cu realitatea.

Am examinat în fine Bilanțul General și Contul de Profit și Pierdere și le-am găsit în conformitate cu registrele. În ceea ce privește distribuirea profitului net de Lei 801.742.— calculat pe o bază foarte solidă, ne amintim în totul la propunerea Consiliului de Administrație.

În fine rugăm on. adunare să binevoiască a aproba Bilanțul și Contul de Profit și Pierdere a încheiat anul 31 Dec. 1927, astfel cum vi se prezintă de către Consiliul de Administrație și a da descărcare acestuia, cât și Comitetului de Direcțiune și Comitetului de supraveghere de gestiunea de gestiunea pe anul 1927.

Arad, la Februarie 1927.

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE:

EMIL TABAKOVITS m. p.
președinte.

IVAN BOROS m. p. BERTALAN DÖMÖTÖR m. p. IOAN DÖRNER m. p. Dr. NICHİ LAZAR m. p.

neajungerea suveranității Țării noastre. Vă rugăm respectuos să binevoiți a transmite această moțiune D-lui Ministru Titulescu. Din încredințarea Comisiunei interimare a județului Arad:

Dr. Aurel Demian.

și nepăsare condamnabilă nu se mai poate suferi și astfel se impune aplicarea cu rigoare a dispozițiilor legii în ce privește obligativitatea învățământului școlar. Se impune următoarele:

Învățătoarele școlilor de copii mici și învățătorii școalelor primare vor face, de pe catalogul clasei, apelul nominal al elevilor, atât dimineața cât și după amiază, îndată după terminarea rugăciunii. Ei sunt datori să însemneze zilnic absențele și întârzierile mai mari de 15 minute ale școlarilor și justificarea lor. Absențele și întârzierile vor fi date.

Trei întârzieri se consideră o jumătate zi de absență.

Preotul: care predă religia, maestrul și maestrele cari predau lucrul și îndelungă practică, sunt datori să predea învățătorilor, la sfârșitul fiecărei săptămâni, lipsa școlarilor cari au absentat sau întârziat dela lecțiile lor.

Părinții și tutorii sunt datori să anunțe pe învățător de absentarea co-

pililor lor, în termen de 3 zile de la data când copiii au început să fie absente. Dacă absentarea nu va fi comunicată în acest termen, absențele vor fi socotite nemotivate și reprezentantul legal al copilului va fi impus la amenzi.

Justificarea absențelor anunțate în termenul de 3 zile prevăzut la altele se poate face în cel mult 15 zile dela data când copilul a început să lipsească dela școală. În cazul că reprezentantul legal al școlarului nu va motiva absențele în acest termen, absențele, deși anunțate, vor fi socotite nemotivate și impuse la amenzi.

Anunțarea absențelor și motivarea ei se pot face în scris sau verbal. O se adresează învățătorului clasei. Motivele invocate de părinte a-precia de învățător, care are drept să aprobat sau se refuze motivarea absențelor. În caz de refuz, părintele tutorele, etc. se pot adresa revizorului școlar.

(Va urma în No. viitor.)